

בן מאיר - משרד עורכי דין

BEN MEIR - LAW OFFICE

רמת גן: רח' אבא הלל 12 (בית ששון חוגי), 52506
טל' 03 6127878 Tel פקס: 03 6127979 Fax
12 Aba Hilel st. (Sason Hogi bldg.) Ramat Gan 5250606
Email- office@benmeir.co.il

Shachar Ben Meir Adv.
Zipi Shapira Adv.

שחר בן מאיר עו"ד
ציפי שפירא, עו"ד

Date 29/05/2019 תאריך

מבלי לפגוע בזכויות

לכב'

עו"ד עודד ערן
יו"ר הדירקטוריון
בנק הפועלים בע"מ

באמצעות המייל והפקס

א.נ.

הנדון: התנגדות למועמדותה של עו"ד דליה טל לדירקטוריון בנק הפועלים

הנני פונה אליך הן בשם מרשותי, לובי 99 (חל"צ) וצדק פיננסי (ע"ר), והן בשמי בקשר לנדון, למנוע את הצגת שמה של עו"ד דליה טל כמועמדת לדירקטוריון שאינה דירקטורית חיצונית בבנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") מהטעמים שיפורטו להלן.

1. ביום 27.05.2019 הודיע כבוד השופט בדימוס משה גל, ראש הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה, ליועץ המשפטי של הדירקטוריון, כי הועדה שבראשותו בחרה בין היתר בעו"ד דליה טל כמועמדת לשמש דירקטורית בבנק הפועלים.

2. ההצעה לבחירתה של עו"ד דליה טל, ככל שתוגש לאסיפה הכללית, היא **בלתי סבירה בעליל**, ומנוגדת הן להוראות בנק ישראל, הן למסקנות ועדת גורן לבחינת פרשת בל"ל (כמפורט להלן), הן למסקנות של ועדת החקירה הפרלמנטרית להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדרי אשראי ללווים עסקיים גדולים (להלן: "ועדת החקירה") ובאופן כללי מנוגדת לשכל הישר, ומהווה אף פגיעה מהותית בתחרות.

3. אנו מבקשים ממך להמליץ לוועדת הביקורת, אשר צריכה לאשר את המועמדות של עו"ד טל לאחר בדיקת ניגודי עניינים כתנאי מוקדם להבאתה לאסיפה הכללית, שלא לאשר את

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

המועמדות של עו"ד טל, ולא להביאה בפני האסיפה הכללית ו/או להמליץ לאסיפה הכללית שלא לאשר את המנוי כאמור.

4. הכל מהטעמים שיפורטו להלן.

טעם א' – יושרה, ניסיון עסקי ותפקוד

5. בפקודת הבנקאות, 1941, בסעיף 11א (ב), נרשם:

בהחלטת המפקח להתנגד למינוי תהיה מנומקת בכתב ותינתן לאחר שנתן למועמד הזדמנות להשמיע את טענותיו ולאחר התייעצות עם ועדת הרישיונות, והוא יביא בחשבון לענין זה בשים לב, בין השאר, לצרכיו המיוחדים של התאגיד הבנקאי, את התאמתו של המועמד לתפקיד המוצע, לרבות ניסיונו העסקי, יושרו, יושרתו, וקשריו, מכל סוג שהוא, עם התאגיד הבנקאי או עם נושא משרה בתאגיד הבנקאי ואם המועמד כיהן בעבר כנושא משרה בתאגיד בנקאי – גם את תפקודו בתקופת כהונתו כאמור; לעניין מועמד לכהונת דירקטור, יביא המפקח בחשבון גם את עיסוקיו ועסקיו האחרים של המועמד ואת התאמתו של הרכב הדירקטוריון לתחומי פעולתו של התאגיד הבנקאי.

(ההדגשות אינן במקור)

6. עו"ד דליה טל הייתה דמות מרכזית בייעוץ המשפטי של בנק לאומי בתקופת העבירות החמורות בהן הודה הבנק על חוקי העלמות המס והברחת הון של ארצות הברית של אמריקה ("פרשת בל"ל"), ושימשה יועצת משפטית לדירקטוריון ולהנהלה¹.

7. לקיחת הסיכונים המשפטיים שעלו בפרשה זאת הינם חלק מכישלונה המקצועי של עו"ד טל, אשר התממשו באופן מבעית ופוגעני בצורת הודאה של הבנק בעבירות חמורות, ותשלום קנס ענק על חשבון הציבור (בעלי המניות) כולל מדינת ישראל, אשר הייתה בשעתה בעלת המניות הגדולה בבנק.

8. נזכיר גם, כי חלק גדול מהעבירות דן הינן בתחום המשפטי, וכוללות, בין השאר ניסוחי הסכמי "הלוואה גב אל גב" בלתי חוקיים, כמפורט בהסכמי הכופר שנחתמו בין הבנק לבין רשויות האכיפה של ארה"ב.

9. בנוסף, דו"ח ועדת גורן, שהוקמה בעקבות הפרשה כוועדת תביעות בלתי-תלויה, קבע, כי המשרה לא העדיפו את טובתם האישית על טובת הבנק. עם זאת, הוועדה הסיקה **שקיימת אפשרות מסתברת שנושאי משרה בבנק הפרו את חובת הזהירות המוטלת עליהם, ושקיימת אפשרות מסתברת לקיומה של רשלנות בהתנהלותם של בעלי תפקידים אחרים בקבוצה. הטעם**

¹ המפקח על הבנקים הורה לטל לבחור בין ייעוץ לדירקטוריון לבין ייעוץ להנהלה בשל ניגוד העניינים המובנה, והיא בחרה בתחילת 2014 ייעוץ לדירקטוריון - <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000905286>

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

10. אותה ועדה גם הטילה אחריות אישית על יו"ר הדירקטוריון, על המנכ"לית, ועל סמנכ"ל נוסף – כולם תחת ייעוץ של עו"ד טל.
11. מכל האמור לעיל ברור, כי עו"ד טל כשלה בתפקידה למניעת סיכונים משפטיים לבנק, לדירקטוריון שלו ולהנהלתו, וגרמה במישרין ובעקיפין נזק לבנק ולציבור בעלי המניות, שחלקו הציבור הרחב דרך אחזקות המוסדיים.
12. פקודת הבנקאות המצוטטת לעיל דורשת אחריות ברורה בעניין זה, ומטעם זה בלבד לא מן הראוי שעו"ד טל תכהן כדירקטורית בבנק הפועלים.

טעם ב' – הכשלת התחרות בענף הבנקאות בדגש על הדואופול הפועלים-לאומי

13. בנק לאומי ובנק פועלים הינם שני הבנקים הגדולים בישראל.
14. בעולם סביר (לא מושלם) שני בנקים אלה היו מוכרזים זה מכבר כקבוצת ריכוז (אוליגופול), או דאופול, שכן אין ביניהם כמעט כל תחרות.
15. מסקנות מפורשות של ועדת החקירה הנזכרת לעיל הינן, כי בישראל כמעט ולא מתקיימת תחרות בין שני הבנקים הגדולים.
16. כך למשל נכתב בפרק 1.4 של דו"ח ועדת החקירה –

"הוועדה סבורה כי רשות התחרות אינה פועלת בנחישות הנדרשת לקידום התחרות במערכת הבנקאית כמצופה מהמאסר המופקד על התחרות וכנגזר מסמכויותיה הרחבות הניתנות לה בחוק.

הוועדה התרשמה כי יש מקום להכריז על חלק מהבנקים כקבוצת ריכוז או כמונופולין, בין היתר בשל האפשרות לקיומו של כוח שוק משמעותי, חד-צדדי או משותף, במערכת הבנקאית על שווקיה השונים, ובכלל זה בשוק האשראי לעסקים קטנים ובינוניים."

17. ואלו רק מקצת הדברים אשר נאמרו שם ביחס להיעדר תחרות במערכת הבנקאית.
18. ואם ישאל השואל הכיצד הגענו למצב נעדר תחרות במערכת הבנקאית, או למצב שיש ונכון להכריז למשל על בנק הפועלים ובנק לאומי כקבוצת ריכוז, אזי בדיוק המקרה של עו"ד דליה טל מוכיח, כאשר גברת זו יושבת שנים רבות בכיסאות של **בעלת תפקיד בכיר בבנק לאומי**, והנה "הופ" היא עוברת וקופצת לשבת בכיסאות בכירים **בבנק הפועלים**, כאילו שני אלו הם סוג של "ישות אחת".
19. העובדה כי גב' טל שימשה שנים כה רבות בעלת תפקיד בכיר ויועצת בכירה לבנק לאומי ולדירקטוריון שלו, מביאה למסקנה כי בידיעתה מידע רב על שיטות ונוהלי עבודה ודרכי קבלת החלטות והערכת סיכונים בבנק לאומי, וכן מידע רב על הלווים הגדולים של בנק לאומי, אשר החלטות מתן אשראי לגביהן מתקיימות בדרג העליון ביותר של הבנק.

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

20. והנה כאשר תשב גבי טל (לפי הכוונה) בדירקטוריון של בנק הפועלים, גם מבלי לטעון שהיא תגלה (במודע) מידע סודי, הרי שהניגוד הוא בלתי אפשרי לחלוטין.
21. שכן תאר לך למשל שלוה גדול שהעניין שלו נידון בבנק לאומי, מגיע לדיון על בקשת אשראי בדירקטוריון בנק הפועלים? האם גבי טל מסוגלת לנתק את מערכת הזיכרון שלה, ולא לזכור מה נבדק והוחלט לגבי לוה זה בבנק ללאומי? מן המפורסמות היא, שלא מעמידים אדם בניסיון, בייחוד בלתי-אפשרי מסוג זה.
22. ומכיוון שלווים גדולים (מאד) ברגיל כמעט, מקבלים אשראי משני הבנקים הגדולים (ביחד או לחילופין) הרי שאין אפשרות שלא יתקיים בפועל ובמהרה ניגוד האינטרסים המובנה האמור.
23. ואם תשיב לי כי גבי טל לא תשב בוועדות ולא תקבל החלטות על לווים שבהם טיפלה, או שהייתה מיודעת לטיפול, בתפקידה בבנק לאומי, הרי שבהגדרה אמרת בכך שהיא תהיה מנועה מלבצע חלק מהותי מתפקידה כדירקטורית בבנק הפועלים, ואם כך מדוע למנות דירקטורית שתימצא רוב פעילותה בניגוד? רק בגלל ש"החברים והחברות" רגילים לראות זו את זה בכל מקום? אז שיתרגלו גם לראות פנים חדשות (מעבר להכל יש בכך גם משהו מרענן...)

טעם ג' – שימור כישלונות המערכת הבנקאית במקום שיפור

24. בהתאם להוראות בנק ישראל, ניהול בנקאי תקין, כשירות לכהן כדירקטור, קובע בנק ישראל כי יש למנוע מחד מצב של ניגוד עניינים של דירקטור, ומאידך רצוי (הייתי אומר אף הכרחי) כי דירקטור יביא עימו "מטען חדש" לתפקידו בבנק, על מנת בין היתר "לאתגר את המערכת" ולפעול לחדשנות שלה.
25. ברור כי גבי טל, נוכח השנים הרבות שביצעה תפקידים בבנק לאומי, יכולה להביא לבנק הפועלים דבר אחד ויחיד More of the same ותו לא.
26. גם מטעם זה אין מקום למינוי שלה לתפקיד המוצע.
27. יתרה מכך. לדברים ישנה השפעה מהותית גם על תפקוד הבנקים עצמם. ועדת החקירה אליה התייחסתי לעיל, לא הוקמה בחלל ריק.
28. בשנים האחרונות ראינו תופעות פסולות (וחמורות) של מתן אשראי לבעלי שליטה בחברות ציבוריות, אשר רבים מהם (רבים מדי) נקלעו לאי כושר פרעון של האשראי שניתן, ואף הגיעו לכדי פשיטת רגל.
29. די אם נציין בהקשר זה את השמות המוכרים לך היטב – דנקר, זיסר ז"ל, אלוביץ, פישמן (בפשיטת רגל), לב לבייב (חברת אפריקה ישראל) ועוד.
30. תופעה זו לא נבעה ממקריות, היא נבעה בדיוק מהפסול שיש בכך שאדם עובד משך שנים בבנק גדול זה, ועובר לאחר שנים לבנק הגדול השני, כאילו דבר לא השתנה, ואז יושבת לו

בן מאיר - משרד עורכי דין
BEN MEIR - LAW OFFICE

אותה חבורה של בנקאים ולוויים, ומעניקים הלוואות בלי חשבון, כי "כולם מכירים את כולם"; בנק ישראל כינה זאת במפורש "אפקט הילה".

31. אציין להמחשת דבר זה את שמו של עו"ד חיים סמאט, אשר שימש דירקטור בשני הבנקים הללו משך שנים רבות כאשר הוא עובר מבנק לבנק בכל כמה שנים, ומדגים בכך יכולת לוליינות שכל קרקס היה שמח לקבל לשורותיו.

32. אנו סבורים, כי דילוג מבנק גדול אחד למשנהו של אדם אשר היה לב מליבה של המערכת הכושלת אליבא דכנסת ישראל, לא תורם להשתפרות המערכת הבנקאית, אלא להפך – יש בכך שימור נורמות פסולות ואיתות בקריצה כי "מה שהיה הוא שיהיה".

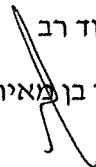
סיכום

33. ההצעה למנות (או אף להציע מועמדות) של עו"ד דליה טל לתפקיד דירקטורית בבנק הפועלים היא בלתי סבירה, בעליל – היא נוגדת את פקודת הבנקאות, היא נגועה בניגודי עניינית מהותיים, היא בגדר פגיעה משמעותית בתחרות שבין הבנקים (ככל שקיימת ו/או תתקיים), והיא מנציחה נורמות פסולות – ועל כן פסולה מעיקרה.

34. לאור האמור לעיל, הנני פונה אליך בזאת שלא להציע לאסיפה הכללית את מועמדותה של עו"ד טל, לא כל שכן שלא למנות את עו"ד דליה טל לתפקיד דירקטורית בבנק הפועלים.

35. ככל שדרישה זו לא תיענה, אנו שומרים על זכויותינו לנקוט בהליכים משפטיים כנגד הבנק או כל גורם אחר, בעניין זה.

בכבוד רב
שחר בן מאיר עו"ד

העתק:

יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת
ד"ר חדווה בר, המפקחת על הבנקים, בנק ישראל
עו"ד מיכל הלפרין, הממונה על התחרות, רשות התחרות הכלכלית
כב' השופט משה גל, יו"ר, הועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה, בנק ישראל